

#13 Fontys Hogescholen

Vraag	Maximaal score	Behaalde score	Conclusie
1 Aanbod cursussen & minoren – Biedt de onderwijsinstelling minoren en/of cursussen aan gericht op duurzaamheid, die inzichtelijk en toegankelijk zijn voor iedere student aan de instelling?	10	8	Goed, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend.
2 Aanbod voor groot publiek – Biedt de onderwijsinstelling duurzaamheids cursussen, - lesmaterialen, –MOOCs* of kennisconferenties/workshops aan, die openbaar toegankelijk zijn voor groot publiek buiten de instelling?	5	4	Goed, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. Het zou goed zijn om duurzaamheidsaanbod uit te breiden voor groot publiek, gratis en gemakkelijk vindbaar (bv. Online).
3 Integraal in het curriculum – Heeft de onderwijsinstelling duurzaamheid een integraal onderdeel gemaakt van het curriculum van iedere opleiding?	7	6	Goed, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. Het is duidelijk hoe duurzaamheid terugkomt in het onderwijs. Het is de ranker niet volledig duidelijk hoe de FIBS zich verhoudt tot de volledige onderwijsinstelling, in de toekomst zou het handig kunnen zijn hier meer toelichting over te geven. Verder duidelijk bewijs geleverd aansluitend op de gegeven feedback. De ranker is erg enthousiast over de manier waarop competenties ingericht zijn.
4 Stimulatie onderzoek/stage/scriptie – Worden studenten actief ondersteund of gestimuleerd bij een initiatief, stage, bachelor- of masterscriptie op het gebied van duurzaamheid?	4	4	Uitstekend, totaal aantal punten toegekend. Voor de toekomst kan de onderwijsinstelling denken aan het verspreiden van duurzame stages en scriptie ideeën, via de kanalen (website, mail en sociale media).
5 Communicatie & transparantie – Communiceert de instelling duidelijk aan studenten over duurzaamheid binnen hun onderwijs?	3	2	Voldoende, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. Meer punten te verdienen als er een overzicht van alle duurzaamheidsstudies of beleidsstuk gegeven kan worden inclusief praktijkvoorbeelden.

Vraag	Maximaal score	Behaalde score	Conclusie
6 Ondersteuning & training docenten - Voorziet de onderwijsinstelling in ondersteuning en training van het onderwijzend personeel voor het vergroten van de kennis en het integreren van duurzaamheid in het curriculum?	3	2	Goed, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. Voor de toekomst zou de onderwijsinstelling trainingen/workshops kunnen aanbieden waarin het personeel aan de slag gaat om duurzaamheidsthema's in hun lessen kunnen integreren.
7 Capaciteit – Is het voor studenten openbaar gemaakt welke docenten/professoren welke expertise bezitten m.b.t. duurzaamheid?	3	3	Uitstekend, totaal aantal punten toegekend. Voor de toekomst zou het goed zijn te kijken naar de vindbaarheid van een dergelijke lijst en de mate waarin studenten hem weten te vinden en gebruiken.
8 Stimulatie onderzoekers duurzaamheidsvragen– Stimuleert de instelling onderzoekers van meerdere disciplines om een bijdrage te leveren aan duurzaamheidsvraagstukken?	12	9	Goed, gedeelte van de totaal aantal punten toegekend. De onderwijsinstelling beschikt niet over een instituut specifiek voor duurzaamheid. Wel wordt onderzoek gedaan naar duurzaamheidsvraagstukken vanuit bepaalde disciplines (genoemde publicaties). Ook is er een nieuw beleid om een lectoraat gespecialiseerd in circulaire economie op te stellen aan de hand van een impulsteam. De interdisciplinariteit van het duurzaamheidsonderzoek is niet sterk genoeg onderbouwd: overigens kunnen 30 co-auteurs van een boek alsnog allen economen zijn. Wel laat het genoemde boek de effecten van de stimulatie naar duurzaamheidsonderzoek zien.

Vraag	Maximaal score	Behaalde score	Conclusie
9 Onderscheidend onderzoek – Wordt er door de onderwijsinstelling onderscheidend onderzoek gedaan op het gebied van duurzaamheid?	7	4	Voldoende, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. De onderwijsinstelling noemt een onderzoek dat in een samenwerkingsverband is uitgevoerd op het gebied van duurzaamheid. Het duurzaamheidsaspect van het in ronde 2 genoemde onderzoeksonderwerp is niet duidelijk voor de ranker. Er worden verder geen specifieke publicaties genoemd. In ronde 2 is een extra punt toegekend.
10 Communicatie – Communiceert de instelling duidelijk via social media, nieuwsbrief en/of website over nieuwe onderzoeken en de eigen expertise op duurzaamheidsvlak?	4	0	Geen bewijs geleverd door onderwijsinstelling, géén punten toegekend. De onderwijsinstelling promoot duurzaamheid met producten zoals Fair Trade en Solar Puff. Echter zijn promoties niet hetzelfde als onderzoeken. Daarnaast is de nieuwsbrief niet toegankelijk, en het document 'de Bijlagemap overzicht.xls' ontbreekt. Punten zijn te verdienen door (1) link(s) te sturen van kanalen waarop het onderzoek van de onderwijsinstelling wordt gecommuniceerd (e.g. homepage), en (2) het ontbrekende document toe te voegen.
11 Fondsen voor onderzoek – Heeft de onderwijsinstelling een onderzoeksfonds met focus op duurzaamheid?	4	1	Voldoende, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. De onderwijsinstelling heeft geen specifiek duurzaamheidsfonds. Het aanleveren van bewijs voor meerdere onderzoeken op het gebied van duurzaamheid die vanuit het Kiem Vang (of een ander) fonds zijn gefinancierd kan extra punten opleveren.
12 Holistische lange termijn visie* – Heeft de onderwijsinstelling een holistisch duurzaamheidsbeleid/-visie voor lange termijn van minstens 10 jaar?	3	3	Uitstekend, totaal aantal punten toegekend. De ranker dankt de onderwijsinstelling voor de verdere uitleg over de looptijd en inhoud van de lange termijn ambities.

Vraag	Maximaal score	Behaalde score	Conclusie
13 Duidelijke verantwoordelijkheid/aanspreekpunt – Is het bij uw instelling duidelijk wie verantwoordelijk en een aanspreekpunt is/zijn voor het verduurzamen van de onderwijsinstelling?	3	2	Goed, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. Duidelijke beschrijving van de verantwoordelijkheden. Goed dat de onderwijsinstelling de leden van de werkgroep op een interne portal heeft gezet. Een ander jaar kan de onderwijsinstelling meer punten behalen door de dit ook openbaar inzichtelijk te maken.
14 Transparante bedrijfsdata – Is de instelling transparant over de bedrijfsdata (zie onderstaande lijst) en zijn deze openbaar (online) terug te vinden?	6	5	Goed, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend.
15 Groene stroom* – Hoeveel procent groene stroom koopt de onderwijsinstelling in en produceert de instelling zelf stroom?	10	10	Uitstekend, totaal aantal punten toegekend. Dank voor alle extra informatie en uitleg, hiermee is voldoende inzichtelijk gemaakt waar de groene energie vandaan komt (al zou Nederlandse energie wel het beste zijn) en hoe eigen energie wordt opgewekt.
16 Groen gas (nieuw) – Heeft uw onderwijsinstelling maatregelen genomen het gasverbruik te verduurzamen?	6	5	Goed, gedeelte van het aantal punten toegekend. De onderwijsinstelling laat door de extra informatie zien dat zij meerdere maatregelen hebben genomen om het gasverbruik te reduceren. Volgend jaar kan wellicht het volledig aantal punten worden behaald als voor die maatregelen wat meer bewijs wordt meegeleverd, zoals contracten of tabellen.
17 Reductie energieverbruik – Is het energieverbruik op de onderwijsinstelling in de afgelopen drie jaar afgenomen (in totaal of per student/medewerker)*?	7	5	Goed, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. De onderwijsinstelling heeft bewezen dat graaddagen ook zijn meegenomen.
18 Duurzame inkoop – Voldoen de inkoopvoorwaarden en/of het inkoopbeleid van de onderwijsinstelling waar mogelijk aan de volgende punten?*	5	4	Goed, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend.

Vraag	Maximaal score	Behaalde score	Conclusie
19 Afspraken cateraar/leveranciers – Welke richtlijnen met betrekking tot duurzaamheid zijn opgenomen in de aanbesteding voor de cateraar?	3	2	Voldoende, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. Het gebruik van duurzaamheidskeurmerken en lokale producten is bewezen. De onderwijsinstelling kan nog extra aandacht besteden aan het maken van een procentuele schatting van de producten met een duurzaamheidskeurmerk in de totale inkoop.
20 Reductie voedselverspilling – Publiceert de onderwijsinstelling doelstellingen om voedselverspilling tegen te gaan?	2	2	Uitstekend, totaal aantal punten toegekend
21 Verminderen vleesconsumptie – Heeft de catering activiteiten ondernomen om studenten en medewerkers te stimuleren om minder vlees, zuivel en eieren te eten?	2	1	Voldoende, gedeelte van het aantal punten toegekend. De onderwijsinstelling heeft bewijs gegeven voor het structureel stimuleren van vegetarisch of veganistisch eten.
22 Waterverbruik reductie – Is het waterverbruik op de onderwijsinstelling in de afgelopen drie jaar in totaal of per student/medewerker afgenomen?	4	1	Voldoende, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. Onderwijsinstelling heeft een referentiepunt voor de volgende jaren en heeft daarmee een punt verdiend.
23 Kraanwater – Stimuleert de onderwijsinstelling actief het drinken van kraanwater?	2	2	Uitstekend, totaal aantal punten toegekend. Andere onderwijsinstellingen die goed scoorden bij deze vraag waren aangesloten bij meerder initiatieven en hadden meerdere tappunten geïnstalleerd. Voor de SustainaBul van volgend jaar kan hierop nog worden verbeterd.
24 Investerings – Wordt er kapitaal van de instelling gebruikt voor investeringen die bijdragen aan een duurzame transitie?	5	3	Goed, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend.
25 Divesteringen – Heeft de instelling investeringen in de fossiele industrie gedivesteed naar andere fondsen?*	5	0	Ontkennend antwoord gegeven door onderwijsinstelling, géén punten toegekend.

Vraag	Maximaal score	Behaalde score	Conclusie
26 Duurzaam afvalbeleid – Wat zijn de ontwikkelingen van de instelling op afvalgebied (reductie, hergebruik, scheiding en verwerking) in de afgelopen drie jaar?*	10	8	Goed, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. De onderwijsinstelling heeft in de tweede ronde bewijs geleverd voor initiatieven tot hergebruik, scheiding en verwerking van afvalstromen. De onderwijsinstelling maakt duidelijk inzichtelijk dat er positieve ontwikkelingen zijn omtrent duurzaam afvalbeleid.
27 Reduceren emissies – Wat zijn de ontwikkelingen van de instelling op het gebied van CO2-eq emissies (registratie, communicatie & reductie) in de afgelopen drie jaar?*	7	4	Voldoende, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend.
28 Duurzaam vervoersbeleid (nieuw) - Heeft de instelling maatregelen genomen om het woon-werkverkeer en zaken- of dienstenverkeer te verduurzamen?	5	5	Uitstekend, totaal aantal punten toegekend. Door het bewijs geleverd in ronde 2 kon het maximaal aantal punten worden toegekend.
29 Communicatie – Heeft de instelling een centraal communicatie platform met betrekking tot duurzaamheid binnen de onderwijsinstelling?	3	3	Uitstekend, totaal aantal punten toegekend.
30 Studentenparticipatie – Betreft de onderwijsinstelling studenten bij duurzaamheidsinitiatieven of -beleid?	4	2	Voldoende, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. De onderwijsinstelling noemt goede initiatieven zoals de Sustainability Day waarin studenten zeggenschap hebben in het programma, echter wordt er geen concreet bewijs aangeleverd. Indien de onderwijsinstelling bewijs aanlevert voor de Sustainability Day kan de ranker drie punten toekennen. Het maximale aantal punten kan enkel behaald worden indien de onderwijsinstelling tevens over een fysieke plek voor het betrekken van studenten bij duurzaamheidsinitiatieven, zoals bijvoorbeeld een Green Office, beschikt.

Vraag	Maximaal score	Behaalde score	Conclusie
31 Medewerkersparticipatie – Betreft de onderwijsinstelling medewerkers bij duurzaamheidsinitiatieven of -beleid?	4	4	Uitstekend, totaal aantal punten toegekend.
32 Samenwerking relevante partners – Is de instelling onderdeel van samenwerkingsverbanden die lokaal, nationaal of internationaal de doelstelling hebben om een duurzame transitie teweeg te brengen?	2	2	Uitstekend, totaal aantal punten toegekend. In de toekomst ziet de ranker graag de deelname aan Groen Onderwijs gerealiseerd om op deze manier meer mogelijkheden te ontwikkelen om intern te verduurzamen.
33 Duurzaam personeelsbeleid (nieuw) - Heeft de instelling maatregelen genomen om het personeelsbeleid te verduurzamen? Denk aan mogelijkheden tot persoonlijke ontwikkeling, flexibiliteit, gezondheids- of diversiteitsbeleid of beleid op social return?	4	3	Goed, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. De onderwijsinstelling toont aan beleid te hebben voor mogelijkheden tot persoonlijke ontwikkeling en flexibiliteit van haar medewerkers. De onderwijsinstelling kan nog verbeteren door beleid op het gebied van diversiteit, gezondheid en social return.
34 Duurzame leer- en werkomgeving (nieuw) - Heeft de instelling maatregelen of projecten om een duurzame leer- en werkomgeving te creëren? Denk aan anti-discriminatie- of pestbeleid of beleid ter bevordering van inclusiviteit	4	3	Goed, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. De onderwijsinstelling levert bewijs voor een duurzaam en inclusief werkklimaat voor haar medewerkers, de ranker mist echter nog initiatieven voor studenten. Ook kan er op het gebied van gender balance nog een stap gezet worden.
35 Maatschappelijke betrokkenheid (nieuw) - Stimuleert de instelling actief maatschappelijke betrokkenheid en participatie bij zowel haar studenten als medewerkers?	4	2	Voldoende, gedeelte van het totaal aantal punten toegekend. De onderwijsinstelling laat voorbeelden zien van incidentele stimulatie van studenten en medewerkers, maar laat geen beleidsdoelstellingen voor structurele stimulatie zien.
36 Successen– wat zijn de best practices en succesfactoren van de instelling bij de integratie van duurzaamheid in onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering?	4	4	Uitstekend, totaal aantal punten toegekend.

Vraag	Maximaal score	Behaalde score	Conclusie
37 Gebreken & uitdagingen– Wat zijn de grootste gebreken en uitdagingen bij de integratie van duurzaamheid in onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering?	4	4	Uitstekend, totaal aantal punten toegekend.
Totaal	180	132	